

Izhaja trikrat na teden
vsaki torek, četr-
tek in soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven
Chicago \$3.00. Za Ev-
ropo \$3.50. Za Chica-
go \$3.50.

Issued three times a
week every Tues-
day, Thursday
and Saturday.

Subscription for U-
nited States (except
Chicago) per year
\$3.00, for Europe \$3.
50. For City of Chi-
cago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1910. AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL.
UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Nesloga tlači

ŠTEV. (No.) 102.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 31. AVGUSTA—THURSDAY, AUGUST 31, 1922.

LETO (Vol.) VIII

ZAHTEV DELAVCEV NA PROGAH UPRAVIČENE.

PLAČE, KI BODO ODGOVAR- JALE ŽIVLJENSKIM PO- TREBŠČINAM SO NJIH ZAHTEV.

Washington, D. C. 30. avgusta. — Zadržane dni, ko je predložilo svoje zahteve nad 400 tisoč raznih delavcev, ki delajo na progah raznih železnic, je povzročilo med javnostjo veliko razburjenje, ker se prva stavka delavcev po kurilnicah in reparacijskih delavnicah ni rešena, se pojavlja že druga. Toda, razmere v katerih se nahajajo delavci, ki popravljajo in grade železniške proge, so take, da je bilo delavstvo prisiljeno zahtevati povišanje plače.

Predsednik Grable "tracksmen" bratovščine je obrazložil na obširno v svoji izjavi, da prožni delavci nikakor niso plačani zadostno. Nekateri ne prejmejo niti več, kakor 17c. in pol za svojo delo na uro. Kako naj delavec hrani sebe in svojo družino s tako nesramno plačo? Najbolj izurjeni delavci so prejimali okoli 38c. na uro. Kdo mora za to plačo udobno živeti?

Nadalje je povedal pri sestanku z zastopniki železniških družb, da delavski odbor, kateremu se je poverilo urediti bodočo plačo prožnim delavcem, naj pazi, da se bo pri ureditvi pazilo na principe pravičnosti in koristi delavstva. Delavec je človek, ki mora živeti in kar njegovo življenje zahteva se mu mora dati, drugače se mu krati pravice do življenja.

Vzlic temu, da so že 1. julija volili prožni delavci v pretežni večini za odhod na stavko, jih je načelnik njih bratovščine obdržal na delu, ker upa, da se bo spor poravnal brez stavke in da bodo družbe uvidele potrebe delavcev in jim privolile, kar jim gre in do kar so prožni delavci upravičeni.

Poravnava tega spora je seveda odvisna samo od pravične ugoditve, ki je delavstvo zahteva. Stavka še ni izključena in vsak čas se zna pripetiti, da bo glavni odbor te bratovščine odpoklical prožne delavce na stavko. Nihče drugi, kakor železniške družbe same lahko preprečijo stavko in to na prav lahek način, vse, kar je treba je, da so pravične do delavstva, ki zanje garga in jim kopiči kapital.

POMANIKANJE PREMOGA V DRŽAVI NEW YORK.

New York, 30. avgusta. — Država New York je praktično že skoro brez premoga. V par dneh, ako ne pride zadostna množina premoga, bo ustavljena vsa industrija te države. Zbornica države New York dela načrte, da bo konfiscirala ves premog in istega razdeljevala pod državnim nadzorstvom raznim zavodom, kot bolnišnicam itd., kateri so že porabili skoro zadnje drobce premoga.

PREMOGARSKI MIR NE BO TRAJEN.

STAVKA SE ŠE VEDNO NADA- LJUJE V POSAMEZNIH KRAJIH.

Washington, 30. avgusta. — Premogarska stavka, ki je poravnana le v gotovih državah in krajih še ni končana. V posameznih delih nekaterih držav, se operatorji še vedno upirajo podpisati pogodbo, ki temelji na principih clevelandske pogodbe. Boj med operatorji in premogarji še vedno traja naprej.

Vsekakor bi bilo priporočljivo, da bi vlada stopila vmes, in zahtevala volitev takojšnje komisije na strani operatorjev, premogarjev in tudi vlada bi morala biti reprezentirana po svoji komisiji. Tako naj bi se potem skupno v interesu premogarjev, operatorjev in publike uredilo odnošaje med posestniki premogorovov in premogarji, ki si tako pogostokrat skočijo v lase. Ako bo pa vlada še nadalje pustila celo zadevo v rokah premogarskih magnatov, da sami nastavljajo delavcem plače in cene premogu, potem bomo v kratkem in če ne prej, gotovo prihodnjo spomlad doživeli novo vojsko na tem polju.

ANTRACITNI PREMOGARJI ŠE VEDNO VSTRAJAJO NA STAVKI.

Posestniki antracitnih premogorovov ne dajo od sebe ne take ne take. Kakor kaže njih ošabnost mislijo še naprej kljubovati s svojo brezsrčnostjo proti premogarjem. O kompromisu, ki ga formirajo voditelji stavkarjev nočejo slišati. Vse to seveda iz domišljije, da se bo ubogo delavstvo še rado podalo njim na milost in nemilost. Toda pri vsem tem se posestniki trdega premoga prav resno motijo. Premogarji so že čestokrat pokazali, da vejo, kaj pomeni solidarnost za njih vrste in zastojni mišljijo operatorji, da bodo s tem omajali vrste stavkarjev. Premogarji bodo s stavko nadaljevali, dokler se jim ne bo ugodilo njihov zahtev, do katerih so upravičeni po vseh postavah.

NAZNANILO GENERALNEGA POŠTARJA.

Washington, D. C. — Začnjen tečen je izdal glavni poštar v Washingtonu razglas, in istega razposlal na vse liste za priobčitev, da se naj vse občinstvo obvesti, da morajo nastaviti svoje poštno predale (box-e) v hodnikih, kamor bo mogoče pismonošem devati in puščati pošto. Večkrat se pripeti, da morajo pismonoši zvoniti in čakati na ljudi. V več slučajih tudi ljudi ni doma in pismonoši nevedo, kje bi pustili pošto za take ljudi. Zaradi tega je izdan razglas, da mora vsakdo imeti svojo bakso na primernem mestu, ali pa ne bo dobil pošte. Toliko v pojasnilo občinstvu.

ŠIRITE LIST "EDINOST!"

RAZNE NOVICE.

NA TISOČE BO BREZPOSEL- NIH, KO FORD ZAPRE TOVARNE.

Detroit, Mich. 30. avg. — Danes se je razposlalo vsem Fordovim tovarnam in lokalnim podružnicam naznanila, da se ima na 16. septembra zapreti vse Fordove tovarne za nedoločen čas, radi pomanjkanja premoga. Ko se to zgodi, bo samo v Detroitu nad 55 tisoč delavcev brez dela.

ZOPET ŽELEZNIŠKA

NESREČA.

Denison, Tex. 30. avgusta. — Kakih 14 milj. vzhodno od te postaje je predvečerašnjim trčil tovorni vlak v brzovlak Missouri, Kansas in Texas in povzročil precej škode. Nad 18 potnikov je ranjenih in med njimi trije, ki se bore med življenjem in smrtjo.

BRYAN ZAHTEVA NACIJONA- LIZACIJO ŽELEZNIC IN RUDNIKOV.

Washington, D. C. 30. avgusta. — W. J. Bryan je naslovil posebno pismo na senat v katerem zahteva od vlade, da se naj stori potrebne korake za takojšnje poravnavo železničarske in rudarske stavke. Ako pa ni izhoda iz tega boja k miru, naj se takoj podzavi vse železnice in rudnike. To zahteva od vlade stari Bryan.

ŠVEDSKI PROHIBICI- STI PROPADLI.

Stockholm, 30. avgusta. — Volitve, ki so se vršile po celi švedski za in proti močnim pijacem, so izpadle v korist mokačem. Prohibicionisti so bili pri volitvah v manjšini in mokačji v veliki večini.

NAJEMNINO V CHICAGO BODO ZNIŽALI.

Chicago, 30. avgusta. — Načelnik najemniške lige J. A. Sheridan, ki se je zadnje dni bavil s preiskovanjem najemniških cen v Chicago, je izpovedal, da so najemniške cene naravnost oduševske. Najemniška liga bo storila sedaj potrebne korake pri oblasteh proti lastnikom stanovanj, da se zniža najemnina najmanj za 25 odstotkov do 1. oktobra.

ČIČERIN RUSKI ZUNANJI MI- NISTER PRIDE V AMERIKO.

Riga. — Glasom poročil iz Moskve se odpravlja sovjetski zunanji minister, Jurij Čičerin na pot v Ameriko, kjer bo iskal posojila za Rusijo.

ŽELEZNIŠKI PROMET NA NIČLI V MISSOURI.

Na progi Chicago & Alton je ustavljen skoro ves železniški promet. Le tu pa tam gibljejo lokalne lokomotive. Direktnih potniških vlakov ni videti nikjer.

JUGOSLAVIJA MOBILIZIRA.

NOVA VOJSKA V JUŽNI EVROPI NA VIDIKU.

London, 30. avgusta. — Iz poluradnih sem dospelih poročil zbira Jugoslavija svoje vojaške sile ob meji Nemške Avstrije. Vzrok mobilizacije je ta, ker se čuje, da Nemška Avstrija in Italija s svojo novo ekonomsko zvezo spletkarite, kako bi razdvojile Česko in Jugoslavijo. Poročilo iz Rima pa poroča, (kateremu se seveda ne da veliko verjeti) da Jugoslavija poizkuša iztrgati Avstriji nazaj slovenski del Koroske, ki ga je Jugoslavija zgubila potom plebiscita.

Vse to kaže, kako velikanski strah imajo italijani pred Jugoslavijo. Na vsak način skušajo s svojo novo politiko z avstrijskimi Nemci ovirati razvoj Slovanov. Njih glavni namen je ne pustiti Čehoslovakijo in Jugoslavijo do pretesnega zblizanja, dobro vedo, da ste slednji državi velika pomoč ena drugi v vseh slučajih. Tako vidimo, torej danes umazane Italijane spletkariti z Nemci proti Slovanom, pred katerim imajo oboji velik strah. Pa to ne bo zaustavilo Slovanstva! Slovanstvo napreduje! Slovanstvo eksistira prav lahko brez Italijanov in Nemcev. Slednji pa brez Slovanov težko. Nemci že ne morejo, to kaže sedanja doba, ko Nemčija in Nemška Avstrija ste prišle obe na boben. Dokler so imele pod komando Slované, da so za njih garali in jim pridelovali živež so hodili kot gospodje — danes, ko Slovanov ni — so berači oboji!

Slovan prihaja na dan! In Italijan to čuti, kakor Nemec. Toda ne prvi ne slednji, ga ne bosta zaustavila, da bi ne vzel to, kar je njegovega. Nemci vedo, da slovenska Koroska spada Jugoslaviji. Italijan ve, da slovensko Primorje sliži Jugoslaviji. Prvi in zadnji sta nas oropala. Nepoštena ljudi je pa vseposod strah, kadarkoli se pravica zga-ne. Italijane in Nemce je strah pred pravico in Slovani to vemo! Dan plačila prihaja, tega se sovrag boji.

IZ JUGOSLAVIJE.

V prepiru med dvema ima — tretji dobiček. V okolici sela Lušci Palanka v Grmeč planini je zgubil pastir svojo kozo in pri iskanju za živaljo se je zbedel v nogo in počasi šepal. Pri tem šepanju je zapazil sveže razkopano zemljo in med to en zlatnik. Ves vesel, da je našel zlat, je šel v vas in pokazal, kaj da je našel. Po selu se je že dolgo širila govorica o zakopanem zlatem zakladu. Brž ko so vaščani videli zlatnik, so hiteli na lice mest, kjer je bil najden zlat in izkopali 200 do 300 kg. zlata. Rači razdelitve zlatega zaklada se niso mogli zediniti in je prišlo do hudega pretepa in po-boja. Prišla je žandarmerija, pozaprla med seboj se pretepačje kopače zaklada, zlato pa zaplenila. Neumni seljaki, sedaj imajo razbite glave, zaporno kazen — a zlato pa ima država.

Iz Črne gore pošiljajo vojaki obupna pisma. Tako piše eden iz Bara ter se že poslavlja od domačih, češ, najbrž se ne vidimo, dobra tretjina fantov je bolna na krvavi grizi in smrt pobira enega za drugim, ker ni nobene oskrbe in postrežbe za nesrečne bolnike. Slabo, nevitno, tudi pokvarjeno hrano dajejo zdravim in bolnim. Če prenese, je dobro, če ne — umrje in nikdo se zato ne zme-ni. Vojška provizorična bolnica je strašno zanemarjena, nesnažna, smrdljiva, da bi zdrav človek zbolel in umrl, če bi prišel v njo. Na grizi bolani vojaki se vlečejo do latrine in tam ležijo, da ni vsaj treba spuščati krvi in blata pod sebe, kakor v zanemarjeni "bolnici", kjer ni popostrežbe, ne posode.

Liga štiridesetih. V zadnjem času se veliko omenja liga štiridesetih, ki že nekaj let zbira dokumentarni material o korupcijskih aferah v Jugoslaviji. Od te lože zbrani material bo iznešen v javnost potom tiska. A bo treba vsako leto precej pomnožene nove izdaje.

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljcem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron \$ 1.80	50 lir \$ 2.90
1000 kron \$ 3.50	100 lir \$ 5.30
5000 kron \$ 17.00	500 lir \$ 25.00
10,000 kron \$ 33.00	1000 lir \$ 50.00

Za pošiljate v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljnja nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava. Za vsa nadaljnja navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"
1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 0098.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by

EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Resnost našega časa.

Slovenci v Ameriki se prav radi pobahamo, kaj smo in koliko smo že naredili tekom našega bivanja v Ameriki. Prav radi s ponosom gledamo nazaj in prav je, da gledamo ponosno na svoja dobra dela v preteklosti. Vsako dobro delo se samo hvali in tako se tudi mnogo naših dobrih del ponosno hvalijo sami.

Poglejmo samo naše pionirje, na naše pokojne, kakor na škofa Baraga, škofa Trobca in Monsignorja Buha, itd. Že jih krije črna zemlja, utrudili so se pri svojem neumornem delu in legli so k počitku. Toda njih dela so ostala neizbrisana v zgodovini ameriških Slovencev in v zgodovini Amerike. Da ti moške, so spleli v svojem življenju s svojim nesmrtnem delovanjem, venec slovenskemu imenu in njegovi časti. Toda ti moške, ki so vse svoje življenje posvetili za napredek naroda in sv. vere, so odšli v pokoj k svojemu Stvarniku, katerega zvesti poslanci so bile celo svoje življenje. Ni jih več med nami! O vsakem tem, lahko rečemo z Gregorčičem: "Umrli je mož! Kje tak je še med nami?"

Da! Kje taki so še med nami? To je vprašanje. Ti, ki so delali dosedaj jih ni več, toda kje so nove moči, ki bodo prijele neustrašeno za delo, ki bodo vršile nesmrtna dela med nami Slovenci v Ameriki, za narod in našo sv. vero.

V dobi delovanja teh velikih mož je bilo pripravnejše drugi način delovanja za našo stvar. Toda, tudi ti moške, n. pr. Monsignor Buh je videl velikansko potrebo, med ameriški Slovenci za katoliški tisk. Zato je tudi ustanovil prvi slovenski list v Ameriki in istega krepko postavil na principe katolicizma. To je bil list "Amerikanski Slovenec," ki je pod njegovim vodstvom tudi krepko vsepeval. Toda novejši časi, so spremenili tudi razmere. Po svetu se je pričela širiti literatura sovražno našim načelom in to s tako hitrostjo, da se iste ne da z drugim zaustaviti, kakor edino s enako-močno proti-ofenzivo, — z literaturo našega duha.

Kako sta ta, velika slovenska pionirja, škof Trobec in Monsignor Buh uvidevala potrebo katoliškega tiska, pričajo nam številna njih nuduševalna pisma, ki jih imamo še sedaj spravljene. Ni jih bilo praznikov, ne božičnih, ne velikonočnih, da bi naši listi ne prejeli od teh dveh mož čestitke in kakega daru. Njih klic je bil vedno krepko, naprej! In danes, ko teh dveh velikih mož ni več med živimi, čutimo tudi mi velikansko izgubo v svojih vrstah. V urah preizkušenj, ko se je delovalo proti nam od vseh strani, tudi od tam, od koder smo celo pričakovali pomoči, je prišel očetovski glas iz daljnega severa od teh dveh mož: "Le krepko naprej in Bog blagoslavlja Vaše delo!" Toda, sedaj jih ni več med nami. In kje taki so še med nami?!

Katoli. Slovenci v Ameriki, vi veste, v kako resnih časih se nahajamo. Smo v času, ko je sovrar našega katoliškega prepričanja mobiliziral vse svoje sile proti nam. On razpolaga z močnim časopisjem. Oni hite širiti med narod protiversko literaturo, oni hočejo popačiti slednje verno slovensko srce. On se zaveda, da z močnim tiskom in močno literaturo bo potepal z lahkoto vse, kar je vsa naša duhovščina v potu svojega obraza s trdom dosegla po naših naselbinah. Bomo mi katoliški Slovenci v Ameriki v resnici taki strahopetci, da bomo mirno gledali in držali križem roke ko sovražnik naše vere tepta tiste principe, za katere so delovali ti, veliki naši moške, kot škof Baraga, škof Trobec in Monsignor Buh? Bomo slackerji v tem velikem odločilnem času? Ne! Nesmemo biti nikakor ne!

Katoliški Slovenci v Ameriki, vi veste, v kako resnih časih se nahajamo tudi mi svojo vojsko proti našemu sovražniku. V boj! naj bo naš klic. Ojčimo naš katoliški tisk, to je vse, kar je potreba. Pričubivajmo naročnikov na katoliške liste po vseh naselbinah. Vsi na delo za novimi naročniki, niti eden naj ne zaostane pri tem delu. Kolikor več naročnikov bodo imeli katoliški listi, toliko močnejša bo naša vojska. Dajmo, da dobimo to zimo katoličanje svoj lastni katoliški dnevnik. To naj bo geslo naše mobilizacije proti sovragu našega prepričanja. Mi ne prosimo drugega, kakor naročnikov za katoliški tisk.

Mi smo pripravljene se žrtvovati, a od vas dragi naročniki pa pričakujemo, tudi nekoliko dela za katoliški tisk, ki je ameriškim Slovincem tako potreben, kot lačnemu suha skorja. Ponovno povdarjamo, ako dobimo do 1. novembra vsaj 1200 novih naročnikov, bo list "EDINOST" prišel s tem dnem izhajati dnevno.

Predragi rojaki, li prosimo preveč? Nikakor ne! To tako z lahkoto dosežemo, da še ne bomo vedeli, da smo kaj delali za stvar. V vsaki naselbini naj bi se dvignila na delo vsaj dva. Zastopnik in še en naročnik z njim, pa hajd okoli rojakov. Poskusimo enkrat, da pa ne bi mi katoliški rojaki zmogli svojega lastnega katoliškega dnevnika, potem pa tudi nismo vredni da se imenujemo katoličani! Na delo vse naselbine! Dvignimo se in mobilizirajmo svojo moč! V resnih dnevih živimo in od nas je odvisno, od nas vsakega posameznika, od tebe, ko to čitaš, ravno tako, kakor od vsakega katoliškega Slovence, da nekaj storiš za katoliški tisk, da se ojači in postane močan napram svojemu nasprotnemu tisku. Rojaki! Resnost našega časa nas kliče na delo!

Za orlovsko misel.

Cleveland, O. — Blagovolite sprejeti ta dopis iz Clevelanda. Ker sem čital v listu "Edinosti", Vaš članek, radi "Orlovsko" organizacije, me to zelo veseli in se Vam predstavljam, kot bivši član "Orlov" iz stare domovine. Ko sem pred dvema leti prišel v to novo ameriško domovino, sem našel tuči tukaj v Clevelandu, nekako osnovano "Orlovsko" organizacijo in smo se že precej prizadevali za propagando in razvoj naših idej. Kakor je bilo mogoče smo vendar nekoliko dosegli, toda ne povsem dovolj.

Manjkalo nam je vplivnega moža, ki bi znal združiti vse posamezne stranke v močan, velik tabor, ki bi se mogel pokazati javno na dan. Sedaj pa, ko se Vi zato toliko zanimате, se Vam prav z veseljem pridru-

žimo in pomagamo, da prej dosežemo uspeh, pri našem delu.

Ako je mogoče, je to nujno potrebno, da se o tem nekoliko bolje seznanimo in napravimo pravila, po katerih bi se morali ravhati. Toda, kakor je že sedaj razvidno, pri tem ne bomo brez neprijateljev, kar nas pa ne sme strašiti, pač pa se moramo s toliko večjim prizadevanjem prijeti dela.

Srce zaigra človeku veselja, ko se za časa domisli, kako korakajo dolgo vrste mladih, krepkih moči onostran morja po slovanskih tleh.

Zakaj se ne bi tudi tukaj v naši novi domovini združili vsaj mi Slovenci in organizirali po ameriškemu duhu. To so za nas velike in lepe ideje, za katere se najde še dosti somišljenikov katoliškega prepričanja.

Torej navdušeno na delo in dalje z odločnim korakom, da pridemo prej do svojih ciljev in prodremo na dan, za Vero in Čast. —

Fr. Rožnik.

Opomba: Tudi mi soglašamo z dopisnikom, da je treba najprej pravil, po katerih se bi ta lepa in prepotrebna organizacija zanesla tudi v naše vrste. Pozivljamo vse bivše "Orle," da naj se javijo s svojimi nasveti. Vse te na svete bomo priobčili in po teh se bo lahko kaj storilo. Zdravo!

Urednik.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

JOLIETSKE NOVICE.

— Priprave za skupni delavski izlet "piknik" na Labor day v Seelwood Parku so v polnem teku. Izleta se bodo udeležile vse unijske organizacije. Slavnost bo prirejena pod vodstvom centralnega obrtniškega in delavskega odbora v Will County-u. Kakor prejšnja leta, tako bodo imeli tudi letos zanimivi Queen contest. Prejšnja leta je pri enakih tekmah tekmovala tudi kaka slovenska dekleta. In kadarkoli se je udeležila kaka slovenka te tekme je tudi gotovo zmagala v tekmi. Zadnja leta pa naša dekleta ne gredo v to tekmo. Zakaj ne, nam ne povedo.

— Zadnje sredo 23. avgusta so "The Speed Boy A. C." in "Irwing A. C." igrali "base ball game" v Rivals Parku. Udeležba občinstva je bila velika, ako vzamemo, da se je priredilo na delovni dan. Bilo je nad dva tisoč ljudi. Čisti dobiček je bil namenjen v podporo stavkujočih železničarjev v našem mestu. Pri igri so zmagali "The Speed Boys" v primeru scores 10. proti 5.

Igralci in razsojevalci pri igri so tudi žrtvovali ves svoj čas v korist železniških stavkarjev. V Speed klubu so tudi trije Slovenci.

— "The Public Service Company base ball team" iz Joliet bo igral v končni tekmi za prvenstvo "championship" s "Public Service league" s severnega Illinois. Jolietški "team" pa bo igral v prvem izkusu s "Oak Park teamom." Slovenec Louis Simonich je "catcher" pri Joliet "teamu."

— Na Labor day si bosta pa skočila v lase v Seelwood Parku "The St. Raymond's team" in "South End A. C.'s team." Borba se bo vodila za precejšno stavo. The St. Raymond team ima v svoji sredi tri Slovence: Edward Simonich, Isidore Študel in Williama Štanfel.

— Napovedana osem-spodpadna rokoborba med našim Frank "Navy" Roštanom in Tommy Murphyom, ki bi se imela vršiti v Aurori zadnje soboto dne 23. avgusta je bila preklicana. Preklic te rokoborbe je presenetil marsikatero Jolietčana, ker vsi smo želeli videti našega "Francelna," kako bi nalomil svojega nasprotnika s svojimi "kranjskimi pestmi." Mr. Roštan je pa naredil še eno drugo skrivnost, o kateri bom sedaj javnosti povedal. Fant je skočil pred par dnevi čez "fence," dezertiral je "preljubi ledik stan" in se dal ukovati v jarem sladkosti z Miss Mimmie Sonnenberg. Sedaj živi s svojo nevesto v svojem novem domu na N. Dearborn St. severozapadno od mesta. Naš Francel mi gotovo ne bo zameril, če mu želim srečo in obilo veselja v njegovem novem stanu!

— Mr. Frank Grum naš slovenski stavbenik se bo te dni podal na obisk v staro domovino. V stari domovini v Ljubljani ima svojo soprogo in dve hčere, katere bo gotovo pripeljal nazaj v deželo Uncla Sama. Mr. Grum ima več hiš in drugega posloplja v našem mestu, katere je

sedaj postavil na prodaj.

Uglednemu rojaku želimo srečno pot in srečni in veseli povrat!

— Mr. John R. Chernovich znani slovenski in angleški tenorist se je podal te dni na obisk v Cleveland, Ohio, kjer bo imel kratke počitnice. Mr. Chernovich je zaposlen kot inšpektor pri Ruberoid Co., pri izdelovanju strešnih oprem.

— Naš mladi Frank "General" Škul, sin Mr. in Mrs. Frank Škul na 1210 N. Center Str. potuje po Združenih Državah. V njegovem zadnjem pismu piše, da bo že doma v par tednih in da se mu "sweet old home" še najbolj dopade.

— Mr. Joseph M. Klemenčič mlajši lastnik od "Joliet Slovenian Sheet Metal Works" si prenavlja in povečuje svojo delavnico na 1214 Broadway. Vse to kaže, da Mr. J. M. Klemenčič je kos v svojem poklicu in da napreduje v svoji stroki.

— "The Central Market," kateri ima več lokalnih trgovin v našem mestu, je otvoril novo prodajalno na Rubey Str. Vodstvo te prodajalne je poverjeno dobremu znanemu rojaku Mr. Jos. Planinc, slovenskemu mesarju, ki je bil že svoje čase poslovođa pri "Lincoln Highway Market."

— Naše zauber dekleta in naši fejš fantje so zadnje soboto večer dne 26. avgusta priredili "surprise party" v počast naše dobroznane Miss Justine Vičec, o priliki njene rojstnega dne. Veselje se je vršilo na njenem domu na 613 N. Hickory St. Udeleženci so bili sa-

mo slovenski fantje in dekleta. Ob tej priliki so naše dekleta zopet pokazale, da se nobenih kuharic na svetu ne boje. Vse so pripravile tako "žmahno," da moramo reči, da so v svoji stroki neprekosljive!

— Mr. in Mrs. Martin Krašovec so se preselili zadnje dni v svoje novo stanovanje na No. Cora Str., blizu Rivals Parka.

— V naši naselbini si mnogo naših rojakov gradi svoja nova domovja v Stern Parku, katerega bodo izgotovljena na jesen. Vse to je pohvale vredno, ker omisliti si svoj dom, je modro in pametno. Vsak, ki le more, naj bi si vmislil svoj dom.

— Sedaj, ko so jeklarne naznani le povišanje plače za 20 odstotkov, je tudi med jeklarskimi delavci se razsvitilo obzorje. Delavske razmere, kar se tiče glede plač so bile beraške, vsaj za navadne delavce. Sedaj bo nekoliko bolje, ako le seveda ne bodo dvignili cene življenjskim potrebščinam. Pričakuje se, da bodo sledile jeklarnam tudi ostale tovarne in da bodo povišale svojim delavcem plače.

— "The Calumet Baking Co., National Match Co., Phoenix Horse Shoe Co., in Ruberoid Co's ne obratujejo s polno paro. Vzrok temu je železniška stavka, ki ovira transportacijo. Vse te tvrdke trdijo, da so preobložene z naročili, toda ne morejo odpošiljati svojih produktov radi stavke. Kar odpošljejo, gre ven na "auto-truckih" in vozovih. Vse te tovarne so na severnem delu našega mesta, kjer je zaposlena večina naših rojakov. Upajmo, da železniška stavka bo v kratkem poravnana v zadovoljnost železničarskih stavkarjev in drugih, ki so s to stavko prizadeti.

— Michael Gale 12-letni sin Mr. in Mrs. Valentin Gale na 1308 Nicholson Street je utonil zadnje soboto popoldne dne 26. avgusta ob 3. uri popoldne. Mladi Michael se je kopal s svojimi tovariši v jezeru Renwick blizu Painfield, kjer je doživel nesrečo v zrelu. Mlademu Michaelu mir in pokoj, družini pa izrazimo globoko sožalje!

— Mrs. Antonija Štanfel, žena Mr. Stefana Štanfel je preminula zadnje soboto jutro 12:40 na svojem domu na 1001 N. Chicago Str. Pokojna je bila 57. let stara. Poleg svojega žalujočega soproga zapušča tri sinove Stefana, Williama in Josipa in šest hčera, ki so: Mrs. M. Flajnik, Mrs. George Eich, Mrs. John Študel, Mrs. Louis Podnar, Mrs. Frank Zapka and Miss Hellen. Zraven teh ožjih sorodnikov zapu-

(Dalje na 3. strani.)

Naznanilo in zahvala.

Z globoko potrtem in žalostnim srcem naznanjamo vsem svojim sorodnikom prijateljem in znancem, da je naša ljubljena hčerka in sestra

Karolina Katich

dne 15. avgusta t. l. previdena s sv. zakramenti v Gospodu zaspala v svoji mladi cvetoči starosti 17. let.

Ob tej priliki se zahvaljujemo vsem našim častitim duhovnikom, ki so jo hodili obiskavati in tolažiti v dnevih njene mučne bolezn. Hvala dr. sv. Stefana štev. 1. K. S. K. J. in Marijini družbi, kamor je pokojnica spadala za lepo spremstvo pri pogrebu. Hvala vsem številnim prijateljem in znancem, ki so jo hodili tolažiti in obiskovati v njeni bolezni. Hvala cerkvenemu pevskemu zboru za ganljivo žalostinko pred sv. mašo in po sv. maši za dušico ranjke. Prisrčna hvala vsem onim, ki so prišli kropiti in ki so se udeležili pogreba.

Iskrena hvala tudi vsem onim, ki so darovali cvetlice in lepe krasne vence za na krsto. Ti so bili: Marijina Družba, družina Fran Retel, družina Louis Retel, družina Breclnik in Škrlep, Mr. Math Tomše, družina John Kovach, družina Frank Gerbais, družina Frank Grill, družina Stefanovich, družina Peter Ziarko in uposilenci C. B. & Q. R. R.

Vsem skupaj najlepša hvala in vsem naj vsegamogočni Bog stotero povrne in poplača!

Ti pa preljubljena in od nas nikdar ne pozabljena Karolina počivaj v miru in veselju se nad zvezdami, tam gori med angelci. Veseli se pri Jezusu in Mariji in prosi za nas in za veselo snidenje.

Pogreb se je vršil s katoliškimi obredi dne 18. avgusta 1922. Naj ti sveti večna luč, spavaj sladko ti nepozabljena Karolina! Žalujoči ostali:

Frank in Uršula Katich, stariši.

Frank, John, Eddward in Louis, bratje.

Mary, Anna in Rose, sestre.

Chicago, Ill., 25. avgusta 1922.

Vejo, k sm mu pa patenoštr ome-
nu je kroua pa kar paskačila. Taku
ga je zapeklu de kej. Tuč če bi biv
slep na vaba ačesa, bi lehku vidu,
vse narodne in druge grehe, ki so
se prkazali na Petrčkam zgubanem
abraz.

"Od patenoštra mi pa le movč" je
djav.

"I zakaj, molitev pomaga pr vsak
stvar, pa ti bo tud pr tej, Petrček
le ubogaj me!"

"Kaj b m pa ate in Francka re-
kla — nej de Buh, de b me vidla,
še s službe b me spodla."

"Nč zatu, boš pa kam drgam šu
za žabom."

"Ja Pavle, tu pa nej taku! Viš
drgej b m ne pustl tacga gnuja ki-
dat, kokr ga kidam pr atet in Franc-
ki. Drugje so bl zmerni ledje. Viš
jest sem pa, kakor vstvarjen za
gnuj kidat, če bel je grd gnuj, rajš
ga kidam in če bel vmazana je gnuj-
nica rajš se pa nej valam."

"Hm, pa gnujnic se pr nas v
Illinojs samo packi valajo, pr vas
pa praviš, de se vi ledje, veš Petr-
ček v vaš držav b jest še na mal-
lan ne biv, zatu k prveč smrdite po
gnuju."

Vejo, k sm mu tu reku, je Pe-
trček kar asupnu. Vači so se — mu
kar okul vrtile in s samim ta be-
lim je revček gledav. Vid se mu,
de strašno trpi na živcih. Ledje pa
cortlandski cesti so m pravli, de
pasebno vašga imena se mu nesmej
vamenit, de ga kar mrzlca strese k
slis o Vas. Če bo revček še kej ča-
sa tak, se bajim, de ga bodo v na-
rišncó poslal, kamor sicer po pra-
vici rejs spada. Ampak vejste pre-
ljubi, mister editor, muj bratec je
pa le in skušav ka bom na kak načn
azdravt.

Ampak mister le merkajo se nej,
de komu kej ne zbleknejo o tem kar
sm Vam pavedav. Če mi pa še tu
razbobnate v svet, bom vas prhodnč
prav gatov stepu k vas dabim v ro-
ke. Taku gotov jeh bočo fasal, če
kamu paveja, kokr gatov je amen
v vačenaš. Le zapumnejo se nej!

Vaš Pavle.

PETERČKU V ODGOVOR.

Res sem "Edinček" še dete nejak-
to, tretje sem leto sedaj šele star, —
vendar, moj Peterček, ščene nikako
me ne oblaja brez kazni nikdar.

Najsi tvoj "ata" spet maže in maže,
tudi tej mažnji bom vendarle kos;
naj se sovrag moj še toliko laže,
fige pokažem mu krepko pod nos.

Žgance otepāl bom rajše veselo,
žemljčke tebi, moj Peter, pustim,
meč svoj resnice zavijtel bom sme-
lo,

dokler ne zmagam, se ne umirim.

Če pa pod kožo preveč ste krvavi,
pušcat' vam treba bo malo krvi, —
nekaj kot puščali žabčni so kra-
vi. —

To vam moj Pavle rad vselej stori.

IZ SLOVENSKEH NASELBIN (Nadaljevanje s 2. strani.)

šča tudi svojo sestro Miss Mary
Schwab. Pogreb se je vršil zadnji
forek dopoldne z mašo ob 8:30 v
cerkvi sv. Jožefa. Od tam na poko-
pališče sv. Jožefa, kjer so jo položi-
li k večnemu počitku. Soprog in
vsem sorodnikom izražamo ob tej
priliki naše globoko sožalje. Pokoj-
nici pa naj sveti večna luč in naj v
miru počiva!

Poročevalec.

Chicago, Ill. — Vnečeljo večer
in v pondeljek popoldne na Labor
day bo zopet cerkveni fer, katerega
bo oskrbovala naša, Mohorjeva
družba. Prepričani smo, da se bo tu-
di ta organizacija pokazala v ne-
deljo kot krepka podpora naše na-
selbine, da bodo vsi člani in vse
članice gotovo prišli na fer. Dose-
danja društva so se bolj srednje od-
zvala. Lahko bi bilo veliko bolje,
kakor je bilo. — Za v pondeljek po-
poldne, ker društvo Sv. Alojzija ne
bo imelo posebnega večera, pa va-
bimo vse člane tega društva na fer,
ki bo popoldne od treh naprej.

— Farno glasilo v zadnji števil-
ki piše mej drugim: "Glasilo" nam-
reč farne je potrebno, da ga izda-
jamo sedaj večkrat, kakor smo ga
preje in sicer za to 1.) da se vam
sproti pojasnjuje važne stvari glede
zidave šole, 2.) ker nekateri farani
ne morejo vsako nedeljo v našo cer-
kev, 3.) ker imamo preveč služb
božjih vsako nedeljo, da bi se dalje
stvari mogle natanjko petkrat eno
dopoldne pojasnjevati, 4.) ker tudi
ni časa za to, kar je za mašo, pridig-
go, oznanila in obhajanje samo tri
četrt ure časa. 5.) ker bi farani go-
dnjali, ako bi se preveč tega ozna-
njevalo nedeljo za nedeljo." — Po-
tem pa dostavlja: "Ko bi bili vsi
farani naročeni na list "Edinost",
potem bi bilo lažje in ceneje, ker
bi nam list "Edinost" vse to ozna-
njeval brezplačno med novicami.
Ker pa niso, treba se poslužiti dru-
gega načina, da vsi farani iz prave-
vega vira izvedo vse, kar se vseh
tika."

K tej opazki naj pripomnimo, da
je res velika večina faranov že na-
ročenih na list "Edinost." Vendar
je pa res, da vsi pa le še niso. Toda
vsi pravi farani bi pa morali biti
naročeni na list "Edinost" že iz
hvaležnosti do uslug, katere si je
ta list stekel za Chicaško naselbi-
no. Opozarjamo farane samo na vse
boje, s katerimi so skušali gotovi e-
lementi ob prihodu našega sedanje-
ga župnika Rev. K. Zakrajšeka, pod
katerega vodstvom smo v tem krat-
kem času že toliko napredovali, u-
ničiti vsak njegov korak, nas fara-
ne razdvajati, da bi preprečili vsak
napredek. Opozarjamo jih na pla-
kate, katere so nalepili po cerkvi in
župnišču in po župniji proti njem,
na boje po listih vseh barv, kateri
so le hoteli sprejemati njih napade,
na boje pri organizacijah, pri društvih,
po salonih. Opozarjamo jih na

tajne moči, ki so se takoj takrat
združile in poskusile vse, poslužile
se vsega, obrekovanja, podlosti, tož-
ba pri predstojnikih, splošno vsega,
kar jim je le njih pomočnik "ta čr-
ni" navdihoval. Pa kaj so dosegli?
Farani sv. Štefana so danes tako e-
dini in složni med seboj in s svo-
jimi duhovnimi voditelji, tako nav-
dušeni za svoj cerkven in narodni
napredek, kakor še nikdar ne od kar
fara stoji. "Glasilo" fare piše, da
smo tekom dobrih 13 mesecev na-
brali samo izvanrednih darov nad
21 tisoč. In kako je bilo mogoče do-
seči ta velikanski uspeh pri tolikem
nasprotovanju? Kakor se je sam naš
g. župnik izrazil že večkrat, je to
največ zasluga lista "Edinosti." Ko
bi ta list ne bil sproti razkrinkoval
vseh tajnih mahinacij nasprotnikov,
ko bi tako krepko ne stal na stra-
ni dobrih faranov in duhovnikov pri
njih delu za napredek, ko bi ne bil
bodrilo omahljivcev in jih ne navdu-
ševal za skupnost, bi danes bili tam,
kjer smo bili pred tremi leti. Zato se
obračamo do vseh faranov Sv. Šte-
fana in jih pozivamo, da se vsi na-
roče na list "Edinost". Lista se res
proda nekoliko sto vsako nedeljo
pred cerkvijo. Vendar, veliko večja
pomoč za list bi bila, ako bi se vsi,
ki ga tedensko kupujejo, raje naro-
čili na leto. — Zato farani naročite
se na list "Edinost." — Verjemite,
da je danes propaganda tudi pri far-
nem napredku, najvažnejša stvar,
da, glavni pogoj napredka.

Ker je list "Edinost" poročal o
lepem farnem napredku, koliko do-
brih družin se je naselilo iz drugih
naselbin. Od kar smo začeli agitir-
ati za našo šolo, kako se je spre-
menila 22. ulica. Še pred tremi leti
so bile skoraj vse trgovine na des-
ni strani prazne, deloma razbite. Za
to dolarjev na mesec ste lahko dobi-
li prodajalno celo pritličje. Danes so
vse polne in najemnina je poskočila
na 40 dolarjev na mesec. Hiše, preje
3, 4, 5 tisoč, danes te hiše ne dobite
izpod 6, 7, 8 tisoč. Preje sta bili dve
maši v nedeljo dovolj, zdaj jih kma-
lu pet ne bo dosti. Vse to je na-
redila agitacija in propaganda, in
slep bi moral biti, kdor bi tega ne
videl. In list "Edinost", smelo trdi-
mo, ima glavno zaslug pri vsem
tem napredku. Ali toraj ne zasluži
podpore od vseh faranov, od vseh
trgovcev, od vseh, katerim je mar
naš skupni napredek? — Chicaški
Slovenci, odgovorite si na to vpra-
šanje sami! —

—k.

Mirna peč — Slovenija. — Bral
sem pismo rojaka socialista iz A-

merike, ki ga je pisal našemu g. žup-
niku. Pismo je bilo brez podpisa
oddano 3. maja v Morgantownu.
Glasilo se takole:

"Gospod župnik! Bral sem Vaše
pismo, v katerem se obračate do
rojakov v Ameriki za pomoč, da
boste kupili nove zvonove. Gospod
župnik, kam ste pa stare zvonove
dali? Dali ste jih preliti in kaj so
potem napravili iz njih veste sa-
mi. Kanone so napravili iz prelitih
zvonov. In kam so potem te kanone
obrnili, proti nam, ali proti Vam?
Ti kanoni so bruhali ogenj proti
nam, in zakaj so bruhali ogenj pro-
ti nam, veste g. župnik sami. Zato,
da bi Vi gospodje imeli večjo moč
do nas in do naših žepov. In sedaj
se obračate do nas, da bi pomagali
kupiti nove zvonove. Le kupite si
jih sami, če jih hočete imeti, pa se
ni treba obračati do nas, mi imamo
že tako dosti eksšpenca. Treba je
pomagati socialistični stranki, da
bo bolj napredovala in Rusijo mo-
ramo pošpirati, da ne bode propad-
la. Jaz sem za Rusijo daroval že
35 dolarjev, pa bom še. Zaenkrat
moramo opustiti zvonove, moramo
najprej Rusijo spraviti na noge,
potem šele pridejo zvonovi na vr-
sto. Pozdravljeni g. župnik, Vi in
vaša kuharica."

Konec — brez podpisa. Naj sledi
"neznaneu junaku" malo odgovo-
ra. G. župniku očita, da je on zakri-
vil, da je vojaška oblast rekvirira-
la zvonove. Na to mi niti odgovar-
jati ni treba, saj je takorekoč vsa-
kemu otroku znano kako nasilno in
samovoljno je bivša avstrijska vo-
jaška oblast rekvirirala zvonove.
Vsaka prošnja je bila zaman; po-
nekod niti pri farni cerkvi niso pu-
stili niti enega zvona.

Neznaneu piše dalje, da mora
podpirati Rusijo. Prav! Saj ko bi se
zanjo malo bolj zanimal, bi lahko
vedel, da tudi pri nas v vseh žup-
nijah pobiramo za nje prispevke.
Tudi pri nas smo jih.

In socialistično stranko mora
podpirati, pravi dalje. Saj je tudi
Etbin Kristan zbiral milijone za so-
cialistično stranko v Sloveniji, a kje
so sedaj ti milijoni, ne ve nihče.
Kdo ima torej večjo moč do Vas
in do Vaših žepov, Kristanovi mi-
lijoni, ki so neznano kam izginili,
ali g. župnik, ki je vsakega daroval-
ca za zvonove prebral raz prižnice?
Poznamo dobro tudi pri nas take
social-patriote. Le zaupajte jim in
jih še nadalje podpirajte, boste da-
leč prišli.

Kogar pa bolj natanko zanima
"junaški" čin neznanega dopisnika,
(Dalje na 4. strani.)

V VASO KORIST BO!

Ako se pri pošiljanju denarja v star kraj ali kamorkoli poslužite
Vašega lastnega delavskega podjetja

"BANČNEGA ODDELKA EDINOSTI"

KATERI POŠILJA DENAR V JUGOSLAVIJO
IN ZASEDENO OZEMLJE, KAKOR TUDI V VSE
DRUGE DRŽAVE V EVROPI, NAJHITREJE NAJBOLJ
ZANESLJIVO IN PO NAJNIZJEM DNEVNEM KURZU.

V Jugoslaviji dostavlja vse naše pošiljatve na najbližnje poštne
urade prejemnikov brez vsakega odbitka.

"LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI"

NAŠE POŠILJATVE dospejo na svoje mesto najhitreje in prejem-
niki nimajo nikakih sitnosti pri prejemanju denarja.

DENAR dostavljamo v jugoslovanski valuti in v efektivnih ameri-
ških dolarjih.

NAŠE NOVE ZVEZE z staro domovino nas omogočajo, da nudimo
našim rojakom boljšo postrežbo pri pošiljanju denarju, kakor
najsi bo kjerkoli drugje.

OD SEDAJ naprej bomo pošiljatelj točno obveščali o prejemu, ka-
kor hitro bomo dobili od Ljudske Posojilnice iz Ljubljane to-
zadevno obvestilo.

ZA CENE denarju glejte vedno v oglasu na prvi strani našega lista.
Za vse podrobnosti in pojasnila se obrnite osebno ali pismeno
na:

BANČNI ODDELEK EDINOSTI

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Rojaki podpirajte svoje lastno delavsko podjetje!

Pripravite se za neodvisnost!

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost
s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State
Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe pri-
ložnosti in uspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste ču-
tili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Konservativna in varna banka. Ima vse bančne zmō-
nosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

POŠILJAMO DENAR V JUGOSLAVIJO po najni-
ži kurzni ceni.

PRODAJAMO ŠIFKARTE za potovanje v staro do-
movino in nazaj na vse linije.

Varna banka, kamor na-
lagate svoj denar.

LAKOMNIK.

Ksaver Meško.

I.

“Vse to je moje!”

Tratar je stal visok in koščen vrh hriba in se je razgledoval po svojem kraljestvu. Sladka, omamna topnota, oživljajoča in dvigajoča moč zanosnega ponosa mu je zaplala po žilah, visoko telo se mu je napelo v vseh mišicah, zravnilo se z mogočno in ponosno silo, ko se je opajal s sladko mislijo:

“Glej, vse to je moje!”

Z živimi, begajočimi očmi je meril svet pod seboj. Ublažil in omilil se mu je sicer ostri in boječi njih lesk, ko je ogledoval drago zemljo, ležečo mirno in pokojno pod domom, kakor bi še spala in sanjala, božal jo s pogledom, kakor ljubljeno nevesto, kakor dragega otroka. Suha, pepelnata lica so mu od ponosa in radosti drhtela.

A glej, nekaj hipov, in ugasnil je radostni ogenj v očeh, zresnilo in zmračilo se je lice, kakor oblede hipoma še pravkar žareči grebeni in goreče čeri in kleči gora, kadar solnčna obla naglo zdrkne za gorski vrh, kakor bi padla goreča žoga otroku iz rok, ker ga je hučo spekle v roko, da jo je naglo izpustil. Oblede, otemne in strme s trdim, grozečim izrazom proti praznemu svodu nebesnemu.

Trda, zlovoljna senca je legla Tratarju na čelo in je zabeglila in zamračila ves obraz. Iz oči mu je zastrmela in zastršela gladna pohlepnost.

“Vse to je moje, res, tu okoli hiše. A tam dalje, že tuje, že prepovedano, omejeno, zagrajeno. Tisti Zelnikov travnik tamle doli ob moji njivi in Zlebnikovem gozdu, kako pripraven in priročen bi bil zame! Mojega se drži, k mojemu gleda, k mojemu si želi. In Zelnikova živina, ali mar ne sili ves čas v moje, mi li ne zahaja vedno in vedno v škodo? In naj to mirno trpim? Kako pa, po kakšni pravici pa? Res, prejšnjega gospodarja to ni motilo. Morda v srcu tudi on ni bil zadovoljen, a je potrpeč, molče nosil krivico. Slabič! beseda ne moči, ne teže in veljave. Bil je pač bolehen mož. Hotel je miru, le miru! A prač s takim mirom, s krivičnim mirom! Ko pa mi je le na škodo. Proč, pravim! Kar je vdano in molče trpel betežen slabotnež, kje je pisano, da bi moral trpeti in pustiti isto tuji jaz?”

Nagnil je zgornji del trupla in glavo naprej, iztegnil vrat, da bi bolje videl travnik doli med njivo in gozdom, da bi ga objel z očmi od konca do konca, ga ošepnil od vseh strani, od vseh mej. Stal je kakor tekalec, ki je okamenel sredi naglega, napetega teka.

Jutranje, prvopoletno slonce je sijalo na travnik, da se je ves kopal v luči in v mehki svetlobi. Nežen je bil in lep kakor mlad ženin v praznični poročni obleki, s cvetjem za klobukom. Bilo je, kakor bi kipele in puhtela iz njega velika radost, sladka in mameča.

Ne samo Tratar, mož pohlepa in sebičnega hrepenenja, o, vsakdo, ki bi ga gledal v tej rosi jutranji krasoti, bi priznal nehote: “Resnično, prelep travnik, vreden vroče ljubezni.”

Tratar, stoječ na hribu kakor izklesan kip, ga je motril s široko odprtimi očmi, kako se prijateljsko, zaljubljeno naslanja k njegovi njivi, kako zeleni sveže in zdravo, kako se prešerno in bohotno koplje v radostnih svetlih pogledih pravkar iz postelje vstalega solnca, kako lesketajo na slednji travici prozorni biseri. In čim dalje je ogledoval in s

pogledi pil malo njegovo svežost in krasoto, tem večje kopnenje mu je polnilo srce, s tem večjo silo ga je vabilo in vleklo doli k njemu, v tuje prepovedano kraljestvo.

Ni se mogel več ustavljati.

Oči in vse misli lakotno pasoč na pozlačeni krasoti travnika je stopal s širokimi koraki po hribu navzdol, kar počez čez domačo trato. Drugikrat bi se mu smilila in bi šel lepo po poti okoli. Danes se mu ni. Zakaj, kaj je takela trata v primeri s travnikom? Ali ne staro ženišče ob mlači nevesti?

Pod trato je ležala njiva, letos še ne posejana, puščena v celini. Tudi čez njivo je mahnil naravnost počez, tako se mu je mudilo k travniku. Le je stal tik ob njem.

Širom ga je premeril, objel ga z lakomnim, požirajočim pogledom. A od samega gledanja niso bile ne site oči, ne umirjeno srce.

Naglo, nemirno se je ozrl naokoli kakor tat, preden iztegne roko po tujem blagu. Nikogar nikjer v tihi, pokojnem jutru. Le drobna ptička je kipeče cvrčala v vejevju jablane na trati, mlademu jutru v pozdrav, zlatemu solncu na čast.

Tedaj se je Tratar urno sklonil. V hipu je sezul čevlje in jih vrgel v razor njive. Zavihal je hlače gori do kolen in je zabredel v visoko travo, kakor da stopa v plitvo jezero. Zasačevalo ga je v noge prijetno in osvežujoče, ker so se rosi biseri usuli trumoma nanje. Mokra trava, ki je bredel v njo globlje in globlje, se mu je opletala nog kakor tisočeri tenki prsti. Šibila in pikala ga je od vseh strani, kar mu je povzročalo prijetno slast. Lice se mu je jasnilo, čim globlje je prodiral v tujo last, kakor se raduje srce otroku, ki brodi in brozga po prijetnem hladu vaškega potočička.

A nenadoma mu je izginila vsa zadovoljnost z lic, hipoma je ugasnil ogenj v očeh. Zbrisala je srečo z lic, upihnila je ogenj v očeh grenka misel:

“Saj ni moj! Zelnikov je.”

Sredi travnika ga je ustavila in ukopala v visoko travo in v vlažno, rodečo zemljo težka misel.

Ogledal se je še enkrat po travniku, gori in doli, na vse štiri strani, mračno in obenem zmagošlavno — tako pač motri vojskovodja kraljestvo, v katero je na poti z mogočno vojsko, da si ga podjarmi in osvoji.

Iz mračnega pogleda je glasno govorila jeklena volja.

“Moj moraš biti! Moj boš!”

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravljam vsakovrstne harmonike, delo garantiram, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

CHICAŠKI SLOVENC

kar najuljudneje vabijo

Vse Slovence v Chicago in okolici NA VELIKO SLAVNOST BLAGOSLOVITVE SLOV. SOLE

in

Nove zastave dr. sv. Križ

ki se bo oboje vršilo

V nedeljo, 24. septembra 1922.

VSPORED: —

1. Ob pol desetih dopoldne sprejem došlih društev in kratka parada.
2. Ob pol enajstih ugod v cerkev in slovesen blagoslov zastave. Sveta maša.
3. Po sveti maši blagoslov nove šole.
4. Banket.
5. Slavnostni govori.
6. Vinska trgatve in sklep bazarja.

K vinski trgatvi pridejo vsi gostje kolikor mogoče v “overall-ih” ali v kmetčki obleki, tako možki kakor ženske. Slovenke naj pridejo kolikor mogoče v narodnih pečah in havbah in v domači delavski obleki. Najzanimivejša obleka dobi nagrado.

To bo nekaj, česar Slovenci še nismo imeli v Chicago.

Zato prav uljudno vabimo tudi vse svoje sosede okolice na to prireditev.

Enako vabimo zopet vsa pevska društva sosednih naselbin, da se naj blagovole odzvati za to priliko in priti k nam! Z veseljem se še spominjamo zlatih uric, katere smo imeli pri slavnosti pokladanja ogelnega kamena naše šole in Narodnega doma, ko smo imeli srečo pozdravljati toliko svojih ljubih sosedov in gostov iz sosednih naselbin v svoji sredi. Kako prijetni so še spomini na to. Toda prireditev ob tej priliki, bo pa še veliko večja in boljše in zanimivejša, kakor zadnjič in smo prepričanja, da bodo vsi naši gostje postreženi veliko bolje, kakor zadnjič. Bratje, pridite k nam in poveselimo se zopet nekoliko skupaj in preživimo nekoliko lepih trenutkov med seboj v bratski slogi in edinosti!

Vstopnina za banket je sedaj \$2.00 za osebo in \$3.00 za družino.

Vstopnice za banket si pa mora vsakdo preskrbeti že prej, ker bo na banketu prostor samo za one, ki bodo vsaj tri dni prej si zagotovili prostor. Sosedna društva naj skrbijo za to, da nam bodo o pravem času sporočili za koliko članov naj pripravimo. To bo pravi obed in bo vsa prireditev v šolski dvorani, zato moramo vedeti, za koliko oseb bo treba pripraviti.

Vsa pojasnila daje Rev. župnik, 1852 W. 22 Pl. Chicago, Ill

NOVE SPOMLADANSKE OBLEKE Z DVOJNIMI HLAČAMI

smo ravnokar prejeli in jih imate na izbero v vsakovrstni velikosti in barvah. V vašo korist bo, da pridete in si izberete eno izmed teh oblek.

MODA IN PRAVILNOST teh oblek ste natančni v vseh podrobnosti in Vi ste lahko zagotovljeni, da boste dobili za Vaš denar najboljšo obleko. Mi ne prodajamo ničesar, kot kar je dobro in najboljšje.

MI VAS VABIMO, da pridete v našo prodajalno in si ogledate našo bogato zalogo spomladanskih oblek, ki jih prodajamo sedaj od \$25.00, \$30.00, \$35.00, \$40.00 in \$50.00 in z vsako obleko damo dvojne hlače.

Naša prodajalna je odprta ob večerih vsak torek, četrtek in soboto.

Naša prodajalna je odprta vsako nedeljo dopoldne.

JELINEK & MAYER

1800 to 1808 BLUE ISLAND AVE. Corner 18th Street
Chicago, Ill.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

naj se obrne za svet na Nikolaja Kavšek-a v Morgantownu W. Va. Box 18, morda je njemu kaj več znanega o notri imenovanem pismu in Vam bo rad ustregel.

Vsem darovalcem za zvonove pa bodi tem potom še enkrat izrečena prisrčna zahvala in Vas prosim še nadaljne blagohotne naklonjenosti, da čimprej dobimo nove, bronaste zvonove.

Kovačič Anton, Mirna peč.

ŠIRITE LIST “EDINOST”

V najem se odda lepo udobno stanovanje s 6. sobami. V stanovanju so vse udobnosti. Hiša se nahaja dober blok od slovenske cerkve. Natančnejša pojasnila dobite pri: **LINCOLN REALTY CO.** 1901 West 22nd Str.

LEPA PRILIKA!

Za Slovence v Lorain, Ohio. Na prodaj je lepa moderna hiša blizu slovenske cerkve in šole. Proda se na jako ugodna lahka odplačila.

Za pojasnila se obrnite naravnost na lastnika omenjene hiše na:

1724 East 32nd Street.
LORAIN, OHIO.

DR. J. V. ŽUPNIK

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair Avenue in Corner E. 62nd St., nad Slovensko Banko. Uhod je na 62nd Street. Cleveland, Ohio.

Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7. let v tej okolici. Moje delo je zanesljivo.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamam barvanje hiš zunaj in notraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, nanižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

“LIRA”

Slov. kat. pevsko društvo “Lira”, Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Gdina, 1053 E. 62nd St. — Pevovalja in podpredsednik: Matej Holmar, 6211 Glam ave. — Tajnik: Ig. Zupančič, 955 Addison Rd. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaifer ave. — Kolektor Ant. Smolčič, 6411 Varian ave.

Pevske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v staroli sv. Vida.

ZASTAVE

bandera, regalije in zlate znake za slovenska društva izdeluje najbolje in najceneje

EMIL BACHMAN,

2107 So. Hamlin avenue, Chicago, Ill.

“111” CIGARETE

10¢
DOBRE!